

20. jul. 1842

FAKTA

Dato:
20. jul. 1842

Sidetal:
Dagbog A, side 44-45

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:
Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit
Liv, København 1967, s. 87-88; Jesper
Svenningsen (red.): Seks år af et liv.
Johan Thomas Lundbye – Dagbøger
om tro, skæbne, kunst og kærlighed,
København 2018, s. 94-95

TRANSSKRIFTION

20 July

Igaar kørte jeg med Louise¹ til Ordrup, da hun ikke alene tørde kjøre i Omnibus,² og derfra gik vi til Jægersborg, hvor hun opholde sig nogle Dage. Ved disse Omnibusser, Deligencer, Dagvogne o. s. v. lettes dog Befordringen meget og benyttes derfor ogsaa meget mere. Det er underligt at see den Masse af pyntede Mennesker paa Landeveie og offentlige Forlystelsessteder ved Kjøbenhavn. Imellem dem gaar jeg altid halv skamfuld i mine ringe Klæder, og dog maa man vel glæde sig ved at Luxus tager til; Huusflidens strenge, ærbare Dage er forbi, saa skal vi vel glæde os over Luxus, som en Spore der sætter flere Evner og Kræfter i Bevægelse, for at skaffe til Veie, hvad selv en Haandværksmand regner for Nødvendighed, Silketøi •45• Mantille, Hat og Parasol til sin Kone og Datter. Hvilken gruelig Forandring til det Bedre! – Nu, jeg var ogsaa henne i Aftes paa denne Skueplads for den jammerligste Glæde og den grueligste Jammer, Dyrehaugsbakken ved Kirsten Piils Kilde. Der sad den blinde Dreng og spillede ved Siden af den væmmelige Mand, der foreviser Fredrikssteens Festning, en stakkels lodden Hund, iført en gammel, afbleget rød Pjalt med forslidte Guldtræsser omkring og en Hat bundet til Hovedet med en Ende Seilgarn, maatte her dandse, og naar den engang lagde sig ned, daskede Eieren med en Kjæp i Jorden foran dens Næse, vel imellem ogsaa nærmere, for at den skulde see ud som den var munter – et andet Sted strømmer Folk sammen for, ved at kjøre rundt paa Vogne, trukne af Heste, man ikke seer, at faae en Idee om Befordringen med Dampvogne – heller ikke mangler det paa friserede Tyrolere, Sangerinder, faldne, eller dog paa Randen af Svælget – o. s. v. det var i Sandhed en Gru at gaae her og see, at det var et Forlystelsessted for Mangfoldige. – Og her midt i den Jammer ventede mig dog en sand Glæde, ihvorvel den var blandet med Bedrøvelse. Jeg saae her for første Gang en Panther. Jeg har aldrig seet saadanne større vilde Dyr og det overtraf næsten min Forventning. Jeg tænkte mig det ædle Dyr i et brændende sandigt Ørkenlandskab, hvilende i Skyggen af den brede Palme, vridende sit smidige legeme i deilige Bugter og Bøininger under Leeg med sine Unger, eller kun i kaad Følelse af sine Kræfter; og denne Bøielighed saae jeg her, [overstreget: men] ikke som Følge af Frihed og Velbefindende, men bevirket af adskillige Puf af en Art Jernfork eller Gaffel paa et langt Træskaft. Dyret knurrede, strøg og vendte sig, halv ærgerlig halv kjælen, og lagde sig endelig ned med en majestætisk Ro, i en Stilling ret som Lorenz havde beskrevet mig sligt. – Et Par Lamaer med deres Unge, en Hyæne, en stakkels Bjørn hvis Øine, man grusomt havde blindet med Skedevand – interesserede mig ogsaa i høi Grad. –

¹ Lundbyes kusine Louise Lundbye (1818-1845), senere gift med broderen Carl.

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

² Kørslen med hestetrukne omnibusser var blevet indført året forinden.

44 ke være det for mig, som den kjære Skovgaard - være Være end
altfor forskjellige. - I dag var Skovgaard og jeg sammen herme
i Martov Kirke og hørte en midenselig delig Prædiken af Grundtvig;
om de falske Skæfoter, o, hvor det er ueligeligt at høre en saadan
Tale, da Dølvæsen, Lamenten og Kraften blisser alle af, i det første
te Sind. O Gud! O Gud! O Gud! hvor længe er jeg fra den rette Vej,
led Du mig alle ind fra den, led mig ikke i Fortvælsed! - Ja,
selv de Tanker, der mi en dødtaleste som Aarved fra Vinden, var
syndige, jeg elskede dem Grundtvigs hære end Dig, mi er det fæki! Alth,
hædet var stille og mørkt, da tænkte jeg over, hvad jeg havde hørt, og jeg
træer selv, det er kedst mi, men jeg kan ikke være glad, end mi har jeg jo
ingen Nisked, for jeg faaer den, er den sidste Gæst af blæst. Ikke
skubket, og jeg faaer jo ingen Gæ - ja, No faaer jeg ikke saa snart! -

18 juli

Grundtvig sagde saa smukt i gæ: vel er alt vandeligt her paa
Gorden hvor dunkelt og gaedfuldt, men i Ligning med den Dæn-
kelhed hvor vi fæds og hvor den Kædensklage lever, da er det dog
et sirligt Ly og skjøer i Christendommen. - Hvor Indens Klage vilde
være varme og inderlige, da blive de ganske dunkle, og vilde de være
klare og lyse blive de iiskolde - i disse paa Od forklarede han saa tydeligt
lygt hæde sig selv og andre. - Det Manden

I dag rejste sigstetsraad Thomsen til Paris, og Rødder og Carminstedt

20 juli

I gæ kjæte jeg med Louise til Ordrup, da hun ikke alene havde kjæte
i Omværd, og derfor gik vi til Jægersborg, hvor hun skal opholde
sig nogle dage. Tid disse Omværd, deligenes, Jægersborg o. s. v.
dette dag Befordringen meget og bemerkes derfor ogsaa meget mere: Det
er underligt at see den Masse af anguede Mennesker paa Landeveie
og offentlige Forlystelsessteder ved Kjøbenhavn. Imellem dem gaar
jeg altid hule skampald i mine mine Klæder, og dog man man
vel glæde sig, ved at Lægers Læge til; Almsplidens strengt; endere
Dage er fæki, saa skal vi vel glæde os over August, som en spæde
der sætter plus Sener og Kraften i Benægle, for at skaffe til Være,
hvad selv blændværksmand regner for Nødvendighed, i Alth.

Maestillo, Blat og Parasol til sin Kone og Datter. Blundten grædig 75
Foran mig til det Bedre! - Nu, jeg var ogsaa herude i Aften paa denne
Landsplads for den sammensvorne Klode og den grueligste Jammer, den
haarskækkede ved Kristens Rids Klode. Der sad den blinde Dronning og spillede
med Fidon af den usædvanlige Mand, der forvistes Frederikstæns Festning
en stakkels liden Blund, iført en gammelplejet rød Djælt med forskellige
Guldtræsser omkring og en Blat bændet til Blaudet med en Ende
Lidspær, mattede her dansede, og naar den engang lagde sig ned da
stode Eieren med en Kjøp i Lunden fra den Nære, vel ommelem
og saa mærkede, for at den skulde see sig som den var usikker -
et andet sted strømmer Folk sammen for, ved at kjøre rundt paa
Vagne, horkue af blest, man ikke sees, at paa en Sted om Be-
fordringen med Dampvagne - heller ikke mangler det paa frie
aede Tjyrolere, Langgeninder, feldere, eller dog paa Sanden af Saal-
get - o. s. v. det var i Sandhed en Grø at gaae her og see, at det
var et Forlystelsessted for Mangfoldige. - Og her midt, den Jam-
mer ventede mig dog en sand Glæde, hvorhel den var blandet med
Bedrøvelse. Jeg saae her for første Gang en Panther. Jeg har aldrig
seet saadanne store vilde Dyr og det aartrøf næsten usin for-
ventning. Jeg tænkte mig det vilde Dyr i et brøntlands sandigt
Jakentland skal hvide. Stiggen af den brede Palme, videnende
dit smilige Legeme i deilige Bøtter og Bøtterne under
Læg med gine Munge, eller kun i haad Følelse af sine Brøtter,
og denne Bøielighed saae jeg her, men ikke som Følge af Trøst
og Vølkefindende, men bevirket af adskillige Puff af en Art
Jernpuff eller Jaffel paa et langt Træskaff. Dyret knurrede, støj
og vendte sig, male angelig hule kjælle, og lagde sig endelig ned
med en majestætisk Po, i en Stilling set som Lorens haand be-
skrevet mig skift. - Et Par Lemmer med deres Munge, en Mga-
ne, en stakkels Bjørn hvis Pime, man grusomt haade blundst
med Redevand - interesserede mig ogsaa i den Grad. -